

Київський університет імені Бориса Грінченка
Кафедра романської філології та загального мовознавства

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи

_____ О.Б.Жильцов

“ _____ ” _____ 20__ року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Теорія і практика перекладу (французька мова)

напрямок підготовки 8.020303 Філологія (іноземна мова і література)

Гуманітарний інститут

2015/2016 н. р.

Робоча програма зі «Теорія і практика перекладу (французька мова)» для студентів V курсу за напрямом підготовки 6.020303 Філологія (іноземна мова і література), галузі знань 8.0203 Гуманітарні науки 2015/6 р.- 16 с.

Розробники: доцент кафедри Зверева Марина Анатоліївна, канд. пед.наук

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри романської філології та загального мовознавства

Протокол від. “ ” 20__ року №

Завідувач кафедри _____ Р.К. Махачашвілі

“ ” 20__ року

Заступник директора з науково-методичної і навчальної роботи

О.В.Єременко

© КУБГ, 2016 рік
© _____, 20__ рік

ЗМІСТ

Пояснювальна записка.	5
Структура програми навчальної дисципліни:	
I. Опис предмета навчальної дисципліни	7
II. Тематичний план навчальної дисципліни.	8
III. Програма навчальної дисципліни	
<i>Змістовий модуль I.</i>	8
.IV. Навчально-методична карта дисципліни	11
V. Плани семінарських занять.	12
VI. Завдання для самостійної роботи.	15
VII. Індивідуальні навчальні завдання.	16
VIII. Система поточного та підсумкового контролю ...	18
IX. Методи навчання.	21
X. Методичне забезпечення курсу.	21
XI. Питання до заліку.	22
XII. Рекомендована література	
Основна.	23
Додаткова.	23

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Робоча навчальна програма з дисципліни "Теорія і практика перекладу (французька мова)" є нормативним документом Київського університету імені Бориса Грінченка, який розроблено кафедрою романської філології та загального мовознавства на основі освітньо-професійної програми підготовки магістрів спеціальності 8.020303 "Іноземна мова та література" відповідно до навчального плану денної форми навчання.

Програма визначає обсяги знань, які повинні опанувати студенти відповідно до вимог освітньо-кваліфікаційної характеристики, алгоритму вивчення навчального матеріалу дисципліни "Теорія і практика перекладу (французька мова)", необхідне методичне забезпечення, складові та технологію оцінювання навчальних досягнень студентів.

I. ОПИС ПРЕДМЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета курсу – висвітлити основні питання лінгвістичної теорії перекладу, визначити закономірності міжмовних співвідношень. Метою курсу є також розвиток та вдосконалення певних практичних навичок та умінь перекладацької діяльності з акцентуванням на сфері міжнародних відносин, які б забезпечили вірний вибір перекладацької стратегії.

Основні завдання курсу:

1. Висвітлення теоретичних питань загального перекладознавства.
2. Обґрунтування підстав виокремлення видів і типів перекладу, сфер їх використання/застосування.
3. Розвиток теоретичних знань і практичних вмінь з перекладу в його нормативному і теоретичному аспектах.
4. Вміти застосовувати на практиці перекладацькі прийоми під час усного і письмового перекладів.

У результаті вивчення дисципліни студент повинен

ЗНАТИ:

1. Основні положення теорії перекладу, способи та заходи перекладу.
2. Лексичні та граматичні проблеми перекладу.
3. Стилiстичні питання перекладу.
4. Комплекс трансформації, що використовуються при перекладі.

ВМІТИ:

- Формувати й закріплювати стійкі практичні навички усного та письмового перекладу.
- Застосовувати основні види лексичних, стилістичних і граматичних перетворень у процесі перекладу задля досягнення його адекватності.
- Опанувати техніку вільного усного перекладу для потреб міжмовної комунікації, а також під час ділових переговорів.
- Навчитися прийомам роботи з текстами різної специфіки та на практиці використовувати набуті знання.
- Опанувати засади комп'ютерної обробки текстів французькою мовою.
- Вирішувати комунікативні задачі засобами якісного перекладу.
- Долати психологічні та екстралінгвістичні (зокрема “позамовні”; країнознавчі тощо) проблеми й труднощі, пов'язані з практикою перекладу.
- Формувати фахові практичні уміння та навички перекладу.
- Вибирати перекладацьку стратегію згідно з видом перекладу.

II. Тематичний план навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин						
	денна форма						
	усь го	у тому числі					
		лекц	практ	мкр	інд	с.р	залік
1	2	3	4	5	6	7	8
Модуль 1							
<p>Змістовий модуль 1. “Переклад” як термін і поняття та рівні його реалізації. Шляхи розвитку сучасної науки о перекладі. Шляхи розвитку сучасної науки о перекладі.</p>							
Тема 1. Переклад як наука. Суспільно-політичне значення перекладу. Головні поняття теорії перекладу.	20	2	4	-	-	12	
Тема 2. Теорії (моделі) та етапи перекладу. Процес перекладу, його етапи та моделі. Комуникативно-функціональна модель перекладу. Поняття еквівалентності. Класифікація текстів для перекладу.	22	2	4	-	-	12	
Тема 3. Способи, типи і види відтворення значень мовних одиниць. Слово як об’єкт перекладу та його функції в теорії перекладу. Словники і словникові значення слів.	22	3	4	-	2	12	
Тема 4. Поняття адекватності й еквівалентності в перекладознавстві. Перекладацькі одиниці. Переклад на рівні речення і тексту. Шляхи	22	3	6	-	-	12	

досягнення адекватності..							
Тема 5. Переклад як вид мовленнєвої діяльності. Стильові і жанрові особливості текстів/дискурсу та способи їх відтворення. Стилїстичні засоби мовлення синтаксичної природи та шляхи їх перекладу.	22	4	4	-	3	12	
Разом за змістовим модулем 1	108	14	22	6	5	60	1

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1. “Переклад” як термін і поняття та рівні його реалізації. Шляхи розвитку сучасної науки о перекладі. Шляхи розвитку сучасної науки о перекладі.

Тема 1. Переклад як наука. Суспільно-політичне значення перекладу.

Головні поняття теорії перекладу. Передумови виникнення перекладацької думки. Мета, об’єкт, завдання і особливості перекладу. Найбільш відомими школи з теорії перекладу.

Тема 2. Теорії (моделі) та етапи перекладу.

Процес перекладу, його етапи та моделі. Комунікативно-функціональна модель перекладу. Поняття еквівалентності. Класифікація текстів для перекладу.

Тема 3. Способи, типи і види відтворення значень мовних одиниць.

Слово як об’єкт перекладу та його функції в теорії перекладу. Словники і словникові значення слів. Обсяг інформації у слові та її типи. Лексичні проблеми перекладу. Поняття “перекладацькі реалії”. Види реалій та їх проблематика перекладу. Шляхи перекладу власних назв.

Тема 4. Поняття адекватності й еквівалентності в перекладознавстві.

Перекладацькі одиниці. Переклад на рівні речення і тексту. Шляхи досягнення адекватності. Перекладацькі трансформації та їх види. Відтворення змістової та структурної еквівалентності одиниць нижчого і вищого синтаксичних рівнів.

Тема 5. Переклад як вид мовленнєвої діяльності. Стилїові і жанрові особливості текстів/дискурсу та способи їх відтворення. Стилїстичні засоби

мовлення синтаксичної природи та шляхи їх перекладу. Граматичні засоби відтворення структури речень у тексті. Зовнішні та внутрішні особливості текстуальних матриць, їх відтворення в перекладі.

IV. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КАРТА ДИСЦИПЛІНИ "ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА ПЕРЕКЛАДУ ФРАНЦУЗЬКОЇ МОВИ"

Разом: 108 год., з них лекційних – 14 год., семінарські заняття – 22 год., індивідуальна робота – 5 год., підсумковий модульний контроль – 6 год., самостійна робота – 60 год.

Тиждень	I-III	IV-VIII	IX-XI	XII-XIV	XV	XVI	XVII
Модулі	Змістовий модуль						
Назва модуля	Змістовий модуль 1. "Переклад" як термін і поняття та рівні його реалізації. Шляхи розвитку сучасної науки о перекладі. Шляхи розвитку сучасної науки о перекладі.						
Кількість балів за модуль	214 балів						
Лекції	1	2	3	4	5		6
Дати							
Теми лекцій	Тема 1. Переклад як наука. Суспільно-політичне значення перекладу. Головні поняття теорії	Тема 2. Теорії (моделі) та етапи перекладу. Процес перекладу, його етапи та моделі. – 1 б.	Тема 3. Способи, типи і види відтворення значень мовних одиниць. – 1 б.	Тема 4. Поняття адекватності й еквівалентності в перекладознавстві. – 1 б.	Тема 5. Переклад як вид мовленнєвої діяльності. – 2б.		
Теми семінарських занять	Traduction en tant que science, ses liens avec d'autres sujets. Objet et but de la traduction. Principes de la théorie dénotative ou situationnelle. Sémantique transformationnelle. Appelés. – 11 б.	Types et genres d'information lexicale. correspondances sémantiques dans le processus de traduction. – 11 б.	Les particularités de la traduction des phraséologismes. – 11 б.	questions grammaticales de traduction: les différences entre la langue d'origine et la langue cible dans les chaînes	Les problèmes de traduction de la classification des circonlocutions verbale	Les particularités de la traduction des textes en fonction de leur style et le genre.	Types de traduction orale et ses particularités. Traduction de documents officiels. Traduction de documents officiels.
Самостійна робота	Табл. 6.1 (5 б.)	Табл. 6.1 (5 б.)	Табл. 6.1 (5 б.)	Табл. 6.1 (5 б.)	Табл. 6.1 (10б.)		Табл. 6.1 (10 б.)
ІНДЗ						60.	
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота 1 (25 балів)					Модульна контрольна робота 3 (25 балів)	
Підсумковий контроль	Залік						

V. ТЕМИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

№	Назва теми	Кількість
---	------------	-----------

з/п		ГОДИН
1	La traduction scientifique, ses liens avec d'autres sujets. L'Objet et le but de la traduction. Les Aspects et types de la traduction.	2
2	Les principes de la théorie dénotative et situationnelle. La sémantique transformationnelle. Ses avantages et ses inconvénients. Théorie des niveaux d'équivalence	2
3	Les types et genres d'information lexicale. Correspondances sémantiques dans le processus de la traduction.	2
4	La classification des transformations lexicales.	2
5	Les particularités de la traduction du mot unités. Modes traduire internationalismes.	2
6	Les questions grammaticales de la traduction: les différences entre la langue d'origine et la langue cible dans les champs morphologiques et syntaxiques.	2
7	La classification des textes comme traduction matérielle.	2
8	Les particularités de la traduction des textes en fonction de leur style et le genre	2
9	Les types de traduction orale et ses particularités.	2
10	La traduction de documents officiels.	2
11	Les faux amis du traducteur dans le domaine grammatical.	2

VI. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Caractérissez l'étape de développement de la traduction se réfère au temps du Moyen Age.	15
2	Comparez l'état actuel de développement de la traduction en France et en Ukraine.	15
3	Trouvez des exemples des quatre types d'unités phraséologiques représentant les difficultés de traduction et d'analyser en quoi ils consistent.	15
4	Traduisez un fragment d'une œuvre artistique en prose ou poésie procédures expliquant pour obtenir l'équivalence de la traduction à tous les niveaux de la langue.	15

VII. ІНДИВІДУАЛЬНІ НАВЧАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Індивідуальні завдання

У першому семестрі студентам пропонується індивідуальна робота на тему "Текстові логіко-семантичні зв'язки в процесі перекладу: імлікація, експлікація, заміна". Мета індивідуальної роботи полягає в з'ясуванні особливостей перекладу надсегментних одиниць мови та мовлення, використовуючи здобуті теоретичні знання.

VIII. СИСТЕМА ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ

Навчальні досягнення студентів із дисципліни "Теорія і практика літературної творчості" оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип поопераційної звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок; розширення кількості підсумкових балів до 100.

3. Контроль успішності студентів з урахуванням поточного і підсумкового оцінювання здійснюється відповідно до навчально-методичної карти (п. IV), де зазначено види й терміни контролю. Систему рейтингових балів для різних видів контролю та порядок їх переведення у національну (4-бальну) та європейську (ECTS) шкалу подано у табл. 6.1, табл. 6.2.

Таблиця 6.1

Розрахунок рейтингових балів за видами поточного (модульного) контролю

№	Вид діяльності	Кількість балів за одиницю	Кількість одиниць до розрахунку	Всього
1.	Відвідування лекцій	1	7	7
2.	Відвідування практичних (семінарських) занять	1	7	7
3.	Виконання завдання з самостійної роботи (домашнього завдання)	5	4	20
4.	Робота на семінарському занятті (практичному) занятті, в т.ч. доповідь, дискусія, виступ, повідомлення	10	7	70
5.	ІНДЗ	30	1	30
6.	Опрацювання фахових видань	10	3	30
7.	Модульна контрольна робота	25	2	50
максимальна кількість балів 214				

Коефіцієнт: $214:100=2,14$

Для екзаменаційної дисципліни к-сть балів:60

Екзамен 40б

У процесі оцінювання навчальних досягнень студентів застосовуються такі методи:

- **Методи усного контролю:** індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда, екзамен.
- **Методи письмового контролю:** модульне письмове тестування.
- **Методи самоконтролю:** уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз.

Таблиця 6.2

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
69-74	D	задовільно	
60-68	E		

35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Загальні критерії оцінювання успішності студентів, які отримали за 4-бальною шкалою оцінки «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно», подано у табл. 6.3.

Таблиця 6.3

Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень студентів

Оцінка	Критерії оцінювання
«відмінно»	ставиться за повні та міцні знання матеріалу в заданому обсязі, вміння вільно виконувати практичні завдання, передбачені навчальною програмою; за знання основної та додаткової літератури; за вияв креативності у розумінні і творчому використанні набутих знань та умінь.
«добре»	ставиться за вияв студентом повних, систематичних знань із дисципліни, успішне виконання практичних завдань, засвоєння основної та додаткової літератури, здатність до самостійного поповнення та оновлення знань. Але у відповіді студента наявні незначні помилки.
«задовільно»	ставиться за вияв знання основного навчального матеріалу в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої фахової діяльності, поверхову обізнаність з основною і додатковою літературою, передбаченою навчальною програмою; можливі суттєві помилки у виконанні практичних завдань, але студент спроможний усунути їх із допомогою викладача.
«незадовільно»	виставляється студентові, відповідь якого під час відтворення основного програмового матеріалу поверхова, фрагментарна, що зумовлюється початковими уявленнями про предмет вивчення. Таким чином, оцінка «незадовільно» ставиться студентові, який неспроможний до навчання чи виконання фахової діяльності після закінчення ВНЗ без повторного навчання за програмою відповідної дисципліни.

Кожний модуль включає бали за поточну роботу Студента на семінарських, практичних заняттях, виконання самостійної роботи, індивідуальну роботу, модульну контрольну роботу.

Виконання модульних контрольних робіт здійснюється в режимі

комп'ютерної діагностики або з використанням роздрукованих завдань.

Модульний контроль знань студентів здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу модуля.

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на практичних заняттях, під час виконання самостійної та індивідуальної навчально-дослідної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- ✓ своєчасність виконання навчальних завдань;
- ✓ повний обсяг їх виконання;
- ✓ якість виконання навчальних завдань;
- ✓ самостійність виконання;
- ✓ творчий підхід у виконанні завдань;
- ✓ ініціативність у навчальній діяльності

ІХ. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

I. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

1) За джерелом інформації:

- *Словесні*: лекція (традиційна, проблемна), семінари, пояснення, розповідь, бесіда.
- *Наочні*: спостереження, ілюстрація.
- *Творчі*: виконання творчих завдань (реалізація поставленого творчого завдання).

2) За логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3) За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі, творчі.

4) За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів: з науково-теоретичними джерелами; виконання індивідуальних навчальних та творчих завдань.

II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

1) Методи стимулювання інтересу до навчання: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

X. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КУРСУ

- ✓ опорні конспекти лекцій;
- ✓ робоча навчальна програма;
- ✓ засоби підсумкового контролю (комплект завдань для модульних контрольних робіт);
- ✓ завдання для ректорського контролю знань студентів з навчальної дисципліни "Теорія й практика літературної творчості".

XI. ТЕОРЕТИЧНІ ПИТАННЯ ДО ЗАЛІКУ

1. Traduction en tant que science, ses liens avec d'autres disciplines.
2. But et objectif de la traduction.
3. aspects et types de traduction.
4. Genres de traduction.
5. Profession traducteur / interprète: la compétence, l'état et des problèmes de ce domaine d'activité humaine actuelle.
6. Le développement historique de la traduction: les premières traces de la traduction comme une activité humaine.
7. Développement de la traduction dans l'Europe du Moyen-Age, la Renaissance et le Siècle des Lumières.
8. Développement de la traduction en France.
9. Développement de la traduction en Ukraine.
10. théorie dénotative ou situationnelle.
11. Théorie transformationnel.
12. Théorie sémantique.
13. Théorie des niveaux d'équivalence.
14. Les étapes du processus de traduction.
15. Types et genres d'information lexicale.
16. Types de transformations traductionnelles.
17. Matches sémantiques dans le processus de traduction.
18. Transformations lexicaux.
19. Les particularités de la transcription du cyrillique ukrainien au latin.
20. Traduction de monétaires unités, poids et mesures dans les pays de langue espagnole.
21. Lexicon reflétant les connaissances de base.
22. 4 modes de traduction des mots de realias.
23. Traduction des noms propres.
24. Les 4 particularités de la traduction de l'UF.
25. Modes traduire internationalismes et abréviations.
26. Faux amis ou lexiques textualismos traducteur.
27. Des cas de divergence grammaticale entre la langue de l'original et la langue de la traduction.
28. Les problèmes de traduction de l'article.
29. Les particularités de la traduction du nom et pronom.
30. Les particularités de la traduction de certaines formes personnelles du verbe (mode simple / mode continu, nuances modales des temps de verbes espagnols, etc.).
31. Les problèmes de traduction de périphrase verbale.
32. Problèmes de traduction des constructions syntaxiques avec infinitif.
33. Problèmes de traduction des constructions syntaxiques avec participes et le gérondif.
34. Les faux amis du traducteur dans le domaine grammatical.
35. Classification des textes comme traduction matérielle.

36. Les particularités de la traduction scientifique, documentaire et textes journalistiques.
37. Les particularités de la traduction des œuvres publicísticas.
38. Les particularités de la traduction d'œuvres de la littérature artistique.
39. Structure d'une lettre d'affaires.
40. Différents types de cartes: leurs formules lexicales et syntaxiques.

XII. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Корунець І.В. Вступ до перекладознавства / І.В. Корунець. Підручник. – Вінниця: Нова Книга, 2008.– 512 с.
2. Арутюнова Н.Д. Трудности перевода с испанского языка на русский. – М., 2004.
3. Бархударов Л.С. Язык и перевод. – М., 1973.
4. Виноградов В.С. Лексические вопросы перевода художественной прозы. – М., 1978.
5. Влахов С., Флорин С. Непереводимое в переводе. – М., 1980.
6. Вопросы теории перевода в зарубежной лингвистике: Сб. статей. – М., 1978.
7. Зорівчак Р.П. Реалія і переклад. – Львів, 1989.
8. Иовенко В.А. Практический курс перевода: Французский язык. – М., 2001.
9. Комиссаров В.П. Теоретические основы методики обучения переводу. – М., 1997.
10. Коптілов В.В. Теорія та практика перекладу. – К., 1982.
11. Кундзіч О. Творчі проблеми перекладу. – К., 1973.

Допоміжна

12. «Ложные друзья» переводчика / Сост. В.Л.Муравьев. – М., 1969.
13. Миньяр-Белоручев Р.К. Общая теория перевода и устный перевод. – М., 1980.
14. Рильський М.Т. Мистецтво перекладу. – К., 1975.